משנה · אחרונים · בועז · סדר נזיקין

בועז על משנה בבא קמא

רבי ישראל ליפשיץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בועז על משנה בבא קמא

רבי ישראל ליפשיץ

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בועז-על-משנה-בבא-קמא/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ד 4
פרק ה 4
פרק ט 5

פרק ד

מיהו לגנוב מעכו"ם או להטעותו, לרמב"ם [פ"ז מגניבה] אסור מדאורייתא, ולרש"י [סנהדרין נ"ז א'] אסור מדרבנן, ואפילו טעות שטעה עכו"ם מעצמו, או כשנמצא אבידתו, אסור לעכבן. וכן כתב באר הגולה [ח"מ שמ"ח סק"ה], וז"ל ואני כותב זה לדורות, שראיתי רבים העשירו א"ע מטעות עכו"ם, ולא הצליחו וירדו מנכסיהם ולא הניחו אחריהם ברכה, ורבים אשר קדשו ה' והחזירו טעות עכו"ם בדבר חשוב, גדלו והצליחו והעשירו. והניחו יתרם לעולליהם, וכ"כ בספר חסידים [תתרע"ד] ואם זה בעכו"ם, שהיה ממונינו וחיינו בעיניהם הפקר כמ"ש חז"ל, בניך עולפו וגו' כתוא מכמר [ב"ק קי"ז א'], ק"ו מעתה שכמה מהחיוב עלינו לאלו אחינו מהאומות המכירין ה' אחד ומכבדין תורתו, ומאמינים בה שהיא אלהית, וקורין אותה [הייליגע שריפט], ומשמרין כפי המחוייב עליהן מדין תורתינו דהיינו הז' מצות, וגם אינן מניחין לעקם לנו אפילו שערה קטנה אפילו מגדול שבגדולים שלהן, ופשתה כהה שבנו לא יכבוה, ולא זו בלבד אלא שעושין, ג"כ ג"ח רבות עם ענייי שלנו, דכמה וכמה מתפרנסים רק מנדבת ידם, וא"כ איך נוכל להיות כפויי טובה ח"ו, ולא נאמר כיוסף שאמר ואיך אעשה הרעה הגדולה וחטאתי לאלהים]:

פרק ה

ומקשים בש"ס, א"כ בר קטלא הוא. ונ"ל דר"ל ופשיטא דחייב בכופר, וכדאמרינן (ב"ק דמ"ג א') דכל זמן שהשור בסקילה בעלים משלמין כופר כשהוא מועד, ומשני, שבכל פעם הפיל א"ע להבור לאכל ירק שם. והרג אדם שלא בכוונה. כך נ"ל פי' הסוגי' ל"מ. אולם רש"י כ' דקושית הש"ס א"כ בר קטלא הוא, והאיך אפשר שיהיה מועד, ואי"ל כשברח וכדומה (כפ"ד כ"ה), דא"כ מי העלהו מהבור, ותו דקלא אית להו למלתא כשיעלוהו, ואיך יוזמו מזימיו: אבל תמהני מי לא עסקינן שהעלהו בעליו ומערק ליה כלעיל (דמ"ה א') וצ"ע:

הכי מוקי לה בש"ס (דמ"ט א'), והקשה לי הרב מו"ה אלעזר אויערבאך שליט"א דהכא אמרינן דרק מבכרת מסתכנס ובכתובות (דפ"ג ב') אמרינן מיתה שכיחה, והרי קשה הרי גם בדידיה שכיחה מיתה. וע"כ צ"ל כתוס' דרק בדידה שכיחה מיתה דהרבה פעמיה מסתכנת בלידה, הרי דגם באינה מבכרת מסתכנת. והשבתי אם כן תקשה טפי דהרי לקושיתו מצינן לתרץ דלמא רק רשב"ג מחלק בין מבכרת לאינה מבכרת. אבל הרי גם לת"ק קשה דהרי התם קאמרינן דכולן מסתכנות בלידה, א"כ כולן כשילדו משבחות.

אבל באמת אין כאן קושיא כלל, דבאמת מדכולן מסתכנות בלידה דמי האשה קלין יותר קודם שתלד מאח"כ, אבל לענין דמי העוברים, שנשום אותה אגבה, בודאי לאחר לידה חסרו דמיה, מדכבר יצאו ילדיה, ורשב"ג ס"ל דעכ"פ מבכרת מסתכנת ומתה קודם שיולדו הולדות ויפסיד האם והולדות א"כ משילדה משבחת):

ולא נקט היתה משוחררת, דעכ"פ מיירי שאין לה שאר בנים שהורתן בקדושה, דאל"כ היו הן יורשים את אביהן הגר, להכי קאמר, היחה שפחה, ר"ל עתה מקרוב היתה שפחה, כך כ' רש"י, וק"ל א"כ לנקוט נמי היתה גויה ונתגיירה, וי"ל. אמנם ל"מ נ"ל ע"פ מ"ד בש"ס (ב"ק מ"ט א'), דשפחה מעוברת דמי וולדות לרבה, א"כ בהיתה שפחה מעוברת, כיון דהרב זכי בוולדות, כשנשתחררה א"א לעובר לזכות בעצמו, דהרי המזכה לעובר אפילו אמר כשיוולד, לא קנה, (כח"מ ר"י), ואי"ל דזיכה לו ע"י אמו, ליתא, דהרי אין עבד מקבל גט לחבירו ע"י רבו שלו (כגיטין כ"ג ב'), ודוחק לומר דמיירי ששחררה תחלה בלי הולד דמהני (כקידושין נ"ג), ואח"כ זיכה גם העובר ע"י אחר או ע"י אמו, ליתא דמשחרר הולד לא נקט הכא כלל, אלא האמת דרק אגב אמו נשתחרר גם הולד, דעובר ירך אמו (כרמב"ם פ"ז מעבדים ה"ה, וי"ד רס"ז סס"א וש"ך שם), א"כ הכא סד"א דאותו זכות שהיה לרב בוולדות, נתן להשפחה כששחררה ומדעובר ירך אמו, הו"ל כהזיק גופה, וישלם לאמו דמי וולדות, קמ"ל, וה"ק היתה שפחה ר"ל היתה מעוברת כשהיא שפחה ונשתחררה כנ"ל, אפ"ה פטור מדמי וולדות. א"כ שפחה ונשתחררה, גם בלא נשאת מצי מיירי]:

פרק ט

ולב"י י"ד רע"ז, מותר גם ליתן בידים דמדאסור לו הממון לא יחזיקו לו טובה, וק"ל הרי אפשר ליהנות מהנכסים כבסיפא ע"י שילוה מאחרים. ואי"ל דסיפא רק בעני שרי, הרי הב"י בעצמו כתב בכסף משנה פ"ה מנדרים. וז"ל ואם אינו רוצה וכו', אלמא דגם בנודר ברצונו תליא. והא דלא נקט לה מתני' כדנקטה בגזלן [במ"ט], כבר תרצו תוס' הכא, דבשלמא בגזלן אצטריך למתני אינו רוצה, דאפשר שרוצה מדחפץ לעשות תשובה מעליא, משא"כ בנודר מהיכא תיתי יהיה רוצה, להכי לא צריך למתניא. וא"כ צ"ע לרב"י: